

تراز شدت صوت

برای تعیین شدت یک صوت، معمولاً شدت آن صوت را نسبت به شدت یک صوت دیگر می‌سنجند. چون گوش انسان می‌تواند صوت‌های بسیاری را با گام انرژی بسیار گسترده دریافت کند، برای آن که نسبت این دو شدت عدد بزرگی نشود به جای خود نسبت، **لگاریتم** آن را حساب می‌کنند.

تراز شدت هر صوت با نماد β بر حسب دسی بل **db** برابر است با:

$$\beta = 10 \cdot \text{Log} \frac{I}{I_0}$$

I_0 شدت صوت مبنا بوده و این شدت برابر است با:

$$10^{-6} \frac{\mu W}{m^2} \quad \text{یا} \quad 10^{-12} \frac{W}{m^2}$$

سوال: اگر شدت صوت $2\sqrt{10}$ برابر شود، تراز شدت صوت چگونه تغییر می‌کند. ($\text{Log} 2 = 0.3$)

$$\beta = 10 \cdot \text{Log} \frac{I_1}{I_0} \rightarrow \beta = 10 \cdot \text{Log} \frac{1}{10^{-12}} \rightarrow \beta = 120 \text{ db} \quad \text{جواب:}$$

$$I_2 = 2\sqrt{10} \cdot I_1 \rightarrow \beta = 10 \cdot \text{Log} \frac{2\sqrt{10}}{10^{-12}} \rightarrow \beta = 10 \cdot \text{Log} 2 \times 10^{\frac{1}{2}} \times 10^{12}$$

$$\beta = 10 \cdot (\text{Log} 2 + \text{Log} 10^{\frac{1}{2}} + \text{Log} 10^{12}) \rightarrow \beta = 10 \cdot (0.3 + \frac{1}{2} + 12)$$

ملاحظه می‌شود که تراز شدت صوت از **120 دسی بل** به **128 افزایش** می‌یابد. یعنی **8 دسی بل** افزایش یافته است.

سوال: یک چشمه صوت با توان 120 W امواج صوتی را تولید و منتشر می‌کند. شنونده‌ای در فاصله چند متری از منبع قرار گیرد تا امواج صوتی را با بلندی **90 db** بشنود؟

$$\beta = 10 \cdot \text{Log} \frac{I}{I_0} \rightarrow 90 = 10 \cdot \text{Log} \frac{I}{10^{-12}} \rightarrow I = 10^{-3} \frac{W}{m^2} \quad \text{جواب:}$$

$$I = \frac{P}{A} \rightarrow 10^{-3} = \frac{120}{4\pi r^2} \rightarrow r^2 = 10^4 \rightarrow r = 100 \text{ m}$$